

[Aretacija in sodni pregon druge generacije žrtev komunističnega nasilja v Štrigovi](#)

Avtor ssn | Avg. / Veliki srpan 11, 2007

Konec marca 1947 se je v naselju Štrigova zgodil hud zločin nad slovenskim civilnim prebivalstvom. Po dolgotrajnem zverinskem mučenju so komunisti pobili nad štiriintrideset domačinov iz Štrigove in okolice. Mojega strica **Franca Kovačiča** so pretepli na smrt in ga nato vrgli v kletno celico, kjer je ob prisotnosti drugega zapornika umrl. Ko so druge zapornike naslednji dan odvedli na morišče v »Repovo šumo«, so ti morali mrtve nesti s seboj. Na morišču niso streljali, temveč so ubijali z lesenimi koli, poljedelskim orodjem in noži. Poboji so trajali več dni, tako da so prvi mrličiči že močno zaudarjali, ko so zadnje še pobijali.

Preostale aretirane so po mučenju odpeljali v Varaždinske zapore, kjer so nato bili obsojeni na dolgoletne zaporne kazni. Med temi sta bila **moja starša** in **dve sestrični** iz družine tete **Nemec Ane** (vse ženske so sramotili in spolno zlorabili in med njimi je bila moja mama).

Med obsojenimi sta še bili ženina stara mama **Škrget Antonija**, njena hčerka **Marija** in moj tast **Franc. Antonijo** in **Marijo** so iz štrigovskih zaporov odpeljali na sojenje v Slovenijo, tasta pa so aretirali dve leti pozneje.

Leta 1987 sem preko sorodnika spoznal **Vrzela Štefana**, ki se je zelo zanimal za poboje v Štrigovi. Prosil me je za sodelovanje in pomoč pri zbiranju podatkov v zvezi s tem. Tako sem zbiral podatke o žrtvah nasilja in aktualni politični klimi. V tej zvezi sem med drugimi navezal tesne stike z družino **Balažič** v Železni gori, saj je **Ankica Balažič** skupaj z mojo mamo prestajala zaporno kazen. To je ugotovila politična policija udba in me je 29.03.1989 aretirala in priprla. Sledilo je nasilje v obliki groženj in zastraševanja med nenehnimi zasliševanji glede mojega sodelovanja z domačini Železne gore, navezovanja stikov s konkretnimi osebami, vsebine pogovorov, podatki katere sem pridobil in moje vloge pri oboroževanju posameznikov (nabava in izdelava orožja). Takrat so v Železni gori aretirali in priprli sedem domačinov. Aretirani in priprti smo bili zaradi suma, da smo nameravali organizirati splošni ljudski upor zoper vladajoči politični sistem po vzgledu Križarske vojske iz leta 1947. Aretirali so potomce žrtev iz leta 1947. Vsi od aretiranih smo bili pozneje sodno preganjani zaradi podtaknjenih političnih sodnih procesov. Sestavili so lažne kazenske ovadbe, kasneje pa je laž kot vrednota dobila sodni epilog. Sodišča so, kot udarna pest partije, odigrala svojo vlogo. Od trenutka aretacije, ko sem prisilno izgubil službo, pa vse do danes, se borim z resničnimi argumenti in izpodbijam laži. Zaradi znanih razlogov mi do danes še ni uspelo premagati laži.

Mene so aretirali kot nekakšnega idejnega vodjo organiziranja splošne ljudske vstaje zoper vladajoči politični sistem. Med vsemi aretiranimi imam največ sorodnikov in žrtev komunističnega revolucionarnega nasilja iz dogodkov v letu 1946 in 1947. Najbolj so se zanimali za mojega bratranca **Nemec Antona** iz Clevelanda, nekoč aktivnega v Križarski skupini. Zelo so se zanimali mojega tasta, kateri je bil takrat obsojen zaradi ilegalnega prenašanja pošte iz Avstrije k mojima sestričnima **Anki** in **Katji**. Ti sta se po izpustitvi iz zapora pripravljali na beg v Avstrijo, pri tem pa naj bi jima pomagal tast. Zaradi tega dejanja je bil moj tast **Škrget Franc** vsa povojna leta pod močnim političnim nadzorom. Pri vsem je zelo pomembno dejstvo, da politična policija ni samo izvajala poostrelega nadzora na posamezniki, temveč je do njih gojila tudi močno sovraštvo, ki ga je prenašala tudi na mnoge druge ljudi, ki so delali in živeli v bližini žrtve.

Za eno zadevo so mi sodili dvakrat in sicer v Čakovcu in Murski Soboti. Na sodišču v Čakovcu sem bil spoznan za krivega na podlagi lažnega pričanja predstavnika slovenske policije **J.K.**, kateri je povedal, da sem sporne naboje dobil na policijski upravi. Na murskosoboškem sodišču sem bil obsojen za kaznivo dejanje za katero je pregon zastaral. V svoji moči zlorabe preiskave, zakona in sodišč, so predlagatelji pozabili na dejstvo, da pregon za večino kaznivih dejanj zastara (opredelili so se za napačno kaznivo dejanje in napačen čas). Ta sodni postopek pred murskosoboškim sodiščem velja za posebnost prav zaradi dejstva, da sem bil obsojen za kaznivo dejanje zatajitve, katerega pregon je zastaral.

Politična policija ni imela nobenega vzroka za sum organiziranja splošne ljudske vstaje proti vladajočemu političnemu sistemu. Imeli so le močno željo, da ponovno naženejo strah v kosti prebivalcem tega politično nemirnega kraja. Vedeli so, da se njim stolček krepko maje in da bo prišlo do političnega prevrata. Na podlagi tega je bilo potrebno ponovno sejanje strahu, da se le ne bi ponovno organizirali poskusi priključitve teh krajev Sloveniji. Pri sejanju takega strahu je tu ponovno glavno vlogo odigrala slovenska policija, tako kot leta 1947.

Ko so se pričeli množični nemiri leta 1946 in 1947, je bil v Štrigovi ustanovljen krizni štab UDBE, kateri je bil sestavljen iz pokrajinskih udbovskih odprav Lendava, Ljutomer in Varaždin (glej arhiv RS). V tem kriznem morilskem štabu je bilo tričetrtine komunističnih zločincev iz Slovenije. Uradna imena udbovcev – zločincev so znana iz njihovih dokumentov, katere hrani odprt Arhiv RS. Prav tako se v tem arhivu nahaja zapisnik iz sestanka predstavnikov hrvaške in slovenske strani v Štrigovi, dne 28.10.1945, iz katerega je razvidno zakaj je pozneje prišlo do množičnih protestov, ki so rodili oborožen odpor Križarjev ter represijo nad civilnim prebivalstvom. Kljub dejstvu, da so morilci znani (danes se svobodno gibljejo po slovenskih tleh in uživajo velike privilegirane pokojnine), znani vsi podatki o žrtvah, znan in poznan je zločin, se ne stori ničesar.

Zoper morilce je bila podana ovadba na soboško tožilstvo, vendar je primer pospravljen pod preprogo in očitno tudi na sodiščih ščitijo »svoje« ljudi. Na slovenskih sodiščih in tožilstvih prevladujejo mračne sile nedavne preteklosti, katere ne dovolijo takih postopkov zoper svoje sorodnike in starše. Dokler te stvari ne bodo preganjali, nimajo moralne pravice preganjati pošten slovenski narod in opravljati delo »neodvisne ustanove«. Odgovorni na tožilstvu in sodiščih zagovarjajo zločin in kot taki so sami zločinci. *»Kdor pomaga zločincu po storjenem dejanju je sam zločinec«.*

Glede na dejanja, gre za združbo nacizma, fašizma, marksizma, stalinizma, vse pod imenom komunizem in vse skupaj pod okriljem satanizma. Gre za zlo, ki je premagalo človeški razum.

Ob 60 letnici množičnih pobojev želim resnico, pravico, uveljavitev pravnih demokratičnih norm in spoštovanje Ustave. Resnico želim zaradi tega, da bi se zanamci lahko učili pravo zgodovino in ne zgodovino pokvarjencev in izmečkov človeškega rodu.

Alojz Kovačič

[Štrigova - slovenska vas nasilja \(IV\)](#)

Avtor ssn | Avg. / Veliki srpan 21, 2007

Alojz Kovačič | 28.10.2005

Prelepa štrigovska fara je obmejni kraj jugovzhodno od Ljutomera v neposredni blizini občine Razkrižje. Je ozemlje katero je vso svojo zgodovino bilo tesno povezano z Razkrižjem, Ljutomerom in Slovenijo. Na ljutomerskem katastru obstajajo mape, po katerih je razvidno, da je kraj Štrigova z okolico pripadal Sloveniji. Štrigova in Razkrižje, sta bila tesno povezana po narodnosti pripadnosti, jeziku, kulturi, veroizpovedi in po ljudskimi običaji. Dolga leta je Štrigova predstavljala dekanijo in je Razkrižje spadalo pod to dekanijo. Prav tako so na Štrigovskem pokopališču pokopavali Razkriške »farane«. Nekaj let nazaj so ti kraji spadali pod upravo Celjskih grofov, kateri so v tern kraju pustili bogata kulturo dediščino. V tern casu so bile zgrajene lepe in velike cerkve v znak vere in pripadnosti rimo-katoliški veri. Moja celotna družina je pripadala rimo-katoliški veri in so HVALA BOGU v tej tudi mene vzgojili. Za dar te vere born vedno hvaležen in ponosen na svoje korenine.

Pred prvo svetovno vojno, med to vojno in po prvi svetovni vojni je moj dedek Kutnjak Martin opravljal naloge zvonarja in cerkvenega oskrbnika na Razkrižju. Družina mojega dedka je stanovala v zupnišču ob cerkvi na Razkrižju. Tu se je rodila moja mati moje tete in strici. Ko si je družina nekoliko opomogla, si je dedek pred drugo svetovno vojno kupil posestvo s stanovanjsko hišo v Grabrovniku pri Štrigovi. Družina se je preselila v ta kraj in sem tam bil sam rojen. Navedena kraja sta v neposredni blizini in njiju loči samo štrigovski oziroma razkriški breg.

V letu 1941 so te kraje okupirali nemški vojaki. Po pričevanju starejših domačinov so se v kraj Štrigova leta 1941 pripeljali trije nemški vojaki na motorju z bočno prikolico in so na mestni hiši izobesili nemško zastavo. Po nekaj mesecih je bila nemška zastava zamenjana z madžarsko in so v šole vpeljali madžarščino, vse do konca druge svetovne vojne, ko so madžarsko zastavo sneli in ponovno izobesili nemško zastavo. V teh krajih so potekali hudi zaključni boji med Nemci in Rusi. Okupacijske nemške enote niso povzročale nobenih večjih težav prebivalstvu, v nasprotju temu so Rusi bili pravi barbari. Ti so uničevali premoženje, preganjali prebivalstvo, vlamljali, ropali, kradli in posiljevali. Med vojno je v teh krajih bilo nekaj skrivačev, vendar so ti bili slabo organizirani in niso bili sposobni oziroma niso opravljali nobenih akcij proti okupacijskim oblastem. Ti skrivači so postali zelo močni po vojni, ko so organizirali oblast in pomagali pri izvajanju terorja nad prebivalstvom.

Na podlagi izpeljane revolucije in prevare so leta 1945 komunistične oblasti prevzele oblast. Dne 11.11.1945, so bile izpeljane volitve v Sloveniji. Lenarski zbornik je objavil zemljepisno karto teh volitev. Navedena karta se nahaja v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani. Iz te karte je razvidno, da so v krajih Štrigova, Grabrovnik, Jalšovec, Železna gora, Robadje, Sveti Urban in Stanetinec, izvedli volitve v Ustavno skupščino Slovenije. V vseh šolah v navedenih krajih so poučevali slovenski jezik in v slovenščini vse do dne 3.5.1946, ko so stopili na delo izdajalci slovenskega naroda. Pri tem izdajstvu sta glavno vlogo odigrala Vida Tomšič in Edvard Kardelj, katera sta te kraje predala hrvaški okupacijski upravi. V sedanji samostojni Sloveniji, Vida Tomšič izjavlja, da je to bilo takrat vseeno, kam bo kateri kraj pripadal, saj smo živeli v eni državi. Komunisti so torej navedene kraje predali drugi državi, predali so slovensko ozemlje, predali so slovensko prebivalstvo, izdali so slovensko dušo in srce. Komunistični barbari niso vedeli kaj je to duša in srce slovenskega naroda (tega še danes ne-vedo). Prebivalci so se pričeli v letu 1946 sami boriti, da bi pripadali Sloveniji. Pričelo se je s propagando in zborovanji, izdelavo letakov in lepakov,

organizirani so bili protesti in nasprotovanja hrvaškim oblastem. Hrvaške oblasti so pričele z represijo nad prebivalstvom in organizatorji takih akcij. Zaradi take represije so se pričeli organizatorji odpora skrivati pred oblastmi. Teror oblastnikov se je stopnjeval in tako so se morali organizatorji zateči k samoobrambi in si v ta namen pridobiti orožje. Tako so nastale oborožene skupine, katere so si poiskale pomoč v tujini in se tam še bolj organizirati. Tako se je organizirala Matjaževa vojska (Križarji), katera je pričela z oboroženim bojem za slovenstvo in zoper tiranijo komunističnih oblastnikov. Borili so se za svobodo in pravičnost in zoper laž in prevaro. Pri tem je potrebno odločno poudariti resnico, da so komunistične oblasti pripeljale prebivalstvo do oboroženega odpora, zaradi nasilja nad nedolžnim prebivalstvom. Matjaževa vojska je bila sestavljena iz domačinov - zavednih Slovencev. Borili se so za vrnitev Štrigove in okolice Sloveniji in kot proti-revolucionarji. V tej skupini je aktivno sodeloval moj bratranec Nemeč Anton.

Skupina je bila od strani hrvaške Udbe hitro odkrita in je prišlo do več oboroženih bojev. Pri tem je Udba imela veliko premoč in je skupina bila prisiljena da se je umaknila oziroma sprejela prikrit način bojevanja. Matjaževa vojska se je večkrat umaknila v Avstrijo in nato spet ponovno prišla na to ozemlje, pri tem so pomagali osebam, katere so hotele pred represijo zapustiti domač kraj. Križarji so se bojevali na območju Štrigove in po vseh krajih do Avstrije. Med drugim se je skupina zatekla na Škrgetovi domačiji na Moti S1. 27 pri Ljutomeru. Pri tej družini je skupina dobila potrebno pomoč, da je lahko nadaljevala pot proti avstrijski meji. Matjaževa vojska se je bojevala vse do izbruha Informbiroja. Pri svojem boju so se proti-revolucionarji zanašali na zahodno (zavezniško) pomoč. Pri tem so bili prevarani, kajti namesto da bi zavezniki (Anglija) podprli njihov boj in pomagali pri uničenju komunizma, so tega finančno in moralno podpirali, tako da se je ta obdržal na oblasti. Realno je bilo pričakovati, da bo nasilje komunističnih oblasti in Titova diktatura, propadli, vendar se to ni zgodilo zaradi pomoči Anglije. Tako je Anglija pomagala - podpirala genocid, terorizem in množične poboje partizanov in povojnih oblasti v Jugoslaviji. Ta dejstva so bila takrat znana, sedaj pa so dokazana na podlagi odpiranja arhivov.

V letu 1947 se je za prebivalce - Slovence v štrigovskem okraju, začel pekel na zemlji. Bilo je aretiranih veliko število domačinov - zavednih Slovencev. Vse aretirane so zaprli v kletne prostore različnih objektov v Štrigovi. Zapornikom hrane in vode niso dajali, nenehno so jih zasliševali in pretepali, ter med njimi iskali osebe, katere so se pripravljene odreči svoji nacionalni pripadnosti in katere so pripravljene sodelovati z organi represije - Udbo in ti službi nuditi potrebne podatke za izvajanje nasilja in v smeri zatiranja slovenstva. Nekaj takih so pod prisilo našli, vendar so ti bili redki oziroma njih je bilo zelo malo. Ovaduhe so večino domačini poznali, ker so ti bili izpuščeni iz pripora, kar tako enostavna navada takrat ni bila. Njihova imena so postala uradno poznana po odprtju arhivov let 1995. Za ovaduhe so se posamezniki odločili, da bi bili izpuščeni iz pripora in tako rešeni pred hudim mučenjem in da bi obdržali svoj prvotni ekonomski položaj. Mučenja so izvajali na ta način, da zapornikom niso dajali hrane in ne vode, da so njih imeli zaprte v mrzlih kletnih prostorih v pomanjkljivih oblačilih, da so njih nenehno zasliševali in pretepali. Pripornikom so pulili nohte, njim tlačili igle pod nohte, ugašali cigaretne ogorke na izpostavljenih delih telesa. Ženske so obešali za lase, moškim so v usta vlivali vodo da se njim je notranjost telesa nasilno popolno napolnila z vodo, nato so njim skakali na trebuhe da njim je voda brizgala nad usta in da so čutili močne bolečine v ostalih delih telesa. Zvezali so njim noge in roke, preko ust so njim vezali kose goste tkanine, tako da je bilo dihanje zelo težko, nato so na te tkanine vlivali vodo ter tako preprečevali dihanje tako dolgo, da so ljudje padali v nezavest, nato so njih ozivljali in postopke nadaljevali. Preko noči so njih zapirali v prostore v katerih je bilo do kolen vode, tako da so morali vso noč bedeti in stati v mrzli vodi. Med zaslišanjem pred zasliševalci so ženske pretepali, slačili do nagega in so nato te na krut način posiljevali. Še obstajajo živeče priče, katere so na grozovit način posiljevali - spolno zlorabljali, to je slika partizanov, Udbe in uradne jugoslovanske - hrvaške in slovenske oblasti do leta 1990. Njihovi potomci so sedaj na oblasti. V zvezi z navedbami obstajajo še žive priče.

Po grozovitem mučenju so nekatere Udbovci odpeljali v gozd nad vasjo Štrigova, po domače imenovanem Repova surna. V tem gozdu so na krut način z noži in poljedelskim orodjem pobili

okrog trideset domačinov. Umrjene - zaklane so vrgli v strelske jarke in njih delno zagrebli, predvsem zgornje dele telesa, da niso bili razpoznavni in da se niso videle smrtne rane. Naslednjega dne so osnovno šolski otroci odšli v gozd da so do konca zagrebli pobite. Pred izvedbo akcije so učiteljice poslale domov vse tiste otroke za katere so vedele da so med žrtvami lahko njihovi starši. Bilo je očitno, da bi otroci lahko prepoznali svoje umrjene starše po spodnjih oblačilih in obuvalih. Nekatero žrtve so bile že prej pobite, tako da so telesa že razpadala in je bilo čutiti močeno zaudarjanje po razpadlih truplih. Med temi žrtvami ni bilo nobenega pripadnika Matjaževe vojske, mučili in pobijali so njihove sorodnike prijatelje in znance in vse tiste kateri so tej vojski nudili hrano in stanovanje. To so bile nacistične metode represije nad nedolžnim prebivalstvom. Dejstvo je, da Udba ni uspela zajeti nobenega oboroženega pripadnika Matjaževe vojske iz teh krajev. Nobenega od teh niso uspeli ubiti, nekaj njih je bilo le lažje ranjenih in v enem primeru en pripadnik huje ranjen, vendar so vsi preživeli.

Ostale pripornike iz Štrigove, katere niso pobili, so odpeljali v redne zapore in na sojenje. Na podlagi izmišljenih lažnih dokazov so bili ti ljudje obsojeni na dolgoletne zaporne kazni s prisilnim delom.

Po teh dogodkih je v tem kraju Udba nadaljevala z represijo nad prebivalstvom. Tu so še podkrepili svojo prisotnost in nadzor v smeri zastraševanja in utrjevanja hrvaške oblasti nad slovenskim prebivalstvom. V Štrigovo so nadaljevali s priseljevanjem hrvaških nacionalistov v smeri pohrvačenja tega kraja. Vsi priseljenci so večinoma bili do leta 1990 sodelavci Udbe .. Domačini danes neradi govorijo o teh dogodkih, ker nimajo upanja, da se bo kaj spremenilo, kvečjemu lahko pričakujejo se večjo represijo, vedo da so ovaduhi in obveščevalne službe zelo aktivne.

Hrvaška država v kraj Štrigova po letu 1947 in do leta 1995, ni tako rekoč ničesar vlagala, prebivalci (veliko število prebivalcev se je izselilo), živijo predvsem od poljedelstva, od katerega se zaradi geografskega položaja in zastarelega načina obdelovanja, ne da živeti. Redki prebivalci kateri so ostali, so se prisiljeni izseljevati, po letu 1990 se več ne morejo izseljevati v Slovenijo. Po letu 1995, se je stanje nekoliko izboljšalo, saj so zgradili veliko infrastrukture, novo osnovno šolo in vlagajo v obnovo kulturne dediščine in odpiranju novih delovnih mest.

V tem kraju so se moji predniki in naša družina preživljala od poljedelstva. Dedek je bil pisatelj - pesnik in je napisal veliko knjig, rokopisov, pesmi, posedoval je veliko knjig, sestavil je kronologijo Razkriško - Štrigovskega okraja. Kronologijo tega kraja je podrobno sestavil z zgodovinskimi dejstvi. Ta kronologija je pozneje prišla v roke hrvaškemu nacionalistom in so to uničili, ker je bila pisana v slovenščini in je v njej bilo zgodovinsko dejstvo, da ti kraji neizpodbitno pripadajo Sloveniji. Moja mati je po sedanjih mejah bila rojena v Sloveniji in je bila do konca svojega življenja Slovenka na hrvaškem. Po njeni smrti so hrvaške oblasti v njeni mrliški list navedle, da je bila hrvaške narodnosti. V uradne dokumente so navajali laži. Ob raznih popisih prebivalstva, tem krajanom ni bila omogočena prosta izbira narodnostne pripadnosti, temveč so vsem brez njihove volje vpisovali da so Hrvati.

V letu 1947 je Udba aretirala moje starše in sorodnike. Ob aretaciji so mojega očeta pretepali na dvorišču stanovanjske ruše pred očmi njegovih otrok in ostalih domačih. Privezali so ga za leseno podporo in so ga tako pretepali z palicami, da je padel na tla, nato so ga pretepali na tleh in ga brcali do nezavesti. Oblitega s krvjo so ga odgnali v pripor. Materi so iz naročja iztrgali otroka, še ne dve leti staro sestro in so mamo odgnali za očetom v pripor. Doma so torej ostali trije mladoletni otroci na milost in nemilost njihovih sorodnikov in drugih morebitnih dobrotnikov - tujih ljudi. Oba starša sta bila priprta v različnih kletah stanovanjskih objektov in policijske postaje v Štrigovi. Tam sta starša prestajala vso že opisano nasilje Udbe. Po nekaj dneh je moj stric Kovačič Franc izvedel, kje se moja starša nahajata in njima je pričel prinašati hrano. Hrano jima je dajal skozi rešetke kletnih oken in so ga pri tem delu pripadniki Udbe ujeli. Bil je priprt in so ga izsiljevali, da mora postati njihov ovaduh. V to delo je stric pristal, da se je rešil pripora. Ko so ga izpustili, ovaduhstva ni hotel opravljati in so ga začeli iskati. Za njim so organizirali velike racije - več akcij večjega števila

svojih pripadnikov in policistov z namenom, da ga ujamejo. Prijeli so ga pri neki drugi domačiji, kjer se je skrival in so ga ubili. Za njegov grob nismo nikoli izvedeli in ker je bil Slovenec, hrvaške oblasti do sedaj niso hotele ugoditi našim zahtevkom po mrliškem listu. Moji starši so prestali vsa opisana grozodejstva v priporu v Štrigovi in sta po čudežu ostala živa. Bila sta odpeljana na sojenje, tam sta bila samo obsojena na deset in več let strogega zapora, da sta nabavljala orožje za Križarje (komunistična sodna laž kot vrednota). V različnih zaporih po Hrvaškem sta prestajala pet in sedem letno zaporno kazen s prisilnim delom (kazen je bila zmanjšana zaradi amnestije). Po prihodu na prostost, sta še naprej bila izpostavljena strogemu nadzoru Udbe - policije. Nadzoru je bila izpostavljena celotna družina. Očetu je bila onemogočena zaposlitev - zaposlitve po prestani kazni ni mogel dobiti, bil je prisiljen obdelovati tujo zemljo v najemu. Na podlagi tega smo živeli zelo revno, družina se je znašla na robu preživetja. Preživeli smo s pomočjo paketov, katere smo prejeli iz Amerike od naših sorodnikov. V poznejših letih si je oče preko sorodnikov našel zaposlitev v Nemčiji, vendar mu oblasti niso hotele izdati potnega lista. Bil je prisiljen ostati doma v revščini in uboštvu ter še naprej živeti na robu preživetja. Komunistični vampirji se niso zadovoljili z dejstvom, da so obsojenci prestali zapore s prisilnim delom, temveč so nadaljevali z represijo postopnega uničevanja vsakega posameznika, njegove družine in njegovih sorodnikov, ter potomcev. Komunistični tirani - vampirji so te ljudi za celotno njihovo življenje označili kot politične nasprotnike, katere je bilo potrebno uničiti za vsako ceno. Pri tem je potrebno poudariti, da se ti ljudje večinoma niso ukvarjali s politiko in niso delovali zoper uradno politično oblast. Krivično in lažno so bili obsojeni in opredeljeni za notranjega sovražnika od strani uradnih oblastnikov - komunističnih teroristov, kateri so na ta način vlivali strah in trepet prebivalstvu in so izkazovali svojo moč, podlost, primitivnost in živalski nagon po ohranitvi oblasti. Imeli so veliko moč zaradi zunanje podpore od Rusov v obliki ideologije in tiranske prakse, ter od strani države Anglije v obliki denarne pomoči.

Po prihodu iz zapora je moja mati hudo zbolela. Zdravljenje pri zdravnikih je bilo neuspešno. Domače neuke zdravnice so ji svetovale, da v kolikor hoče ozdraveti, mora roditi otroka in da se bo na ta način rešila bolezni. Pri tem mati ni pomislila in ni dobila nasveta, kaj se bo zgodilo z tako rojenim otrokom. Tako sem prišel na ta svet. Prišel sem torej kot potreba po reševanju življenja moje matere. Prišel sem zdraviti njene rane katere ji je prizadela komunistična oblast v smeri zatiranja slovenstva. Takoj po spočetju sem v materinem telesu sprejel pečat sovražnika socialistične družbene ureditve. Ta pečat so mi podelile kot dediščino, ker so moji starši bili nasprotniki komunizma in lažno obsojeni ter določeni za notranjega sovražnika, katerega je oblast potrebovala in zlorabljala za razpečevanje sovraštva po metodah deli in vladaj.

Mati je po porodu ozdravela, bolezen se je prenesla name. Kot dojenček sem bil hudo bolan, zdravniki me niso uspeli ozdravit. Cele dneve in noči so mi nudili posebno domačo nego. Nobena prizadevanja v smeri reševanja mojega življenja niso pomagala, bil sem odpisan in so pričakovali mojo smrt. Takrat me je mati odnesla k domači neuki zdravnici (po domače imenovani Brezjakovica), katera je sestavila neko domače zdravilo. S tem zdravilom me je mati morala vsak dan mazati po celotnem telesu in sem tako ostal pri življenju. Na svojem lastnem zdravju še sedaj čutim posledice takratne podedovane bolezni in posledice neposredno povzročenih globokih stresov, čutim vso represijo komunističnih oblasti. Na svojem lastnem telesu sem torej podedoval bolezen od nasilja komunističnih represivnih organov, kateri so vsa že opisana barbarstva izvajali nad slovenskih prebivalstvom (nad mano in mojimi starši). To so zelo huda in boleča dejstva, katera so mi bila prizadeta. Krivci do sedaj niso bili pripeljani k roki pravice in niso odgovarjali za svoja nečloveška dejanja izvajanja genocida. Moja prizadevanja za mojo rehabilitacijo so neuspešna in sem v sedanjem času podvržen represiji uradne slovenske oblasti katera me je kaznovala za moja prizadevanja v smeri priznavanja slovenstva in v smeri odprave že storjenih krivic in v smeri resnice in pravice. Ta dejstva so boleča in izhajajo iz resnice sedanje vladavine laži v Sloveniji.

Ob aretaciji mojih staršev so »kulturni« barbari - udbovci opravili hišno preiskavo v našem stanovanju. Pri tem so našli veliko količino knjig in rokopisov od mojega starega očeta. Po pričevanju staršev je teh knjig in rokopisov bilo za dva vprežena kmečka voza. Vse knjige so

zmetali na kup na dvorišču naše stanovanjske hiše in so vse skupaj zažgali. Zgorele so neprecenljive dragocenosti kulturnega pomena. Knjige in rokopisi so bili pisani v slovenščini in so bili v dokaz slovenstva v teh krajih.

Med opravljanjem hisne preiskave so pripadniki politične policije našli denar v takrat veljavnih bankovcih, katerega je moj oče dobil za svojo dediščino po svoji materi. Ta denar je bil namenjen za nakup nepremičnin – kmetijskih površin za izboljšavo gmotnega položaja naše družine. Navedeni denar je politična policija odnesla brez potrdila in brez obrazložitve. Enostavno so odnesli denar - premoženje zelo bistvenega pomena za našo družino. Takratni denar ni mogoče primerjati s sedanjim, vendar je njegova vrednost zadostovala za nakup treh hektarjev obdelovalnih kmetijskih površin. Denarja oblasti niso nikoli vrnile, oče pa je bil po prehodu iz zapore tako prestrašen nad represijo komunističnega nasilja, da si ni upal povpraševati za denarjem. Pri tem je potrebno poudariti, da so denar odnesli javno pred očmi vseh domačih in daje pri tem bilo prisotno večje število političnih policistov.

Med preiskavo so iskali pisalni stroj, katerega bi naj v našem stanovanju pustil moj bratranec. Do teh podatkov je Udbe prišla preko svojega ovaduha, sodelavca in agenta Spur Alojza, katerega je podtaknila v begunskem taborišču v Avstriji. Podatke glede sestave oborožene skupine Križarjev je politična policija dobila od domačih izdajalcev Smolkoviča in Golenka, katera sta navedena kot sodelavca politične policije v uradnih državnih arhivih v Zagrebu. Navedena sta bila prav tako priprta in ko sta privolila v sodelovanje, sta bila izpuščena.

V opisani družini sem bil rojen in v taki družini sem preživel svoja otroška leta. Iz take družine sem odšel v svet, s seboj sem odnesel svojo dediščino kot otrok staršev protidržavnih elementov. Nadaljeval sem šolanje in sem bil prijavljen na različnih naslovih v Sloveniji in se je zaradi tega moja nesojena dediščina nekoliko zbrisala. Na podlagi tega sem dobil službo v policiji. Kmalu po tem je politična policija ugotovila od kod izhajam in da so moji starši protidržavni elementi, preprosto iz vzroka da so bili Slovenci na hrvaškem. Takrat se je za mene pričelo gorje, moja takojšnja izključitev iz delovnega razmerja njim ni uspela in sem vsa leta službovanja bil pod močnim nadzorom in političnim pritiskom in podvržen raznim poskusom podtikanja, vse v smeri izključitve iz delovnega razmerja. Med službovanjem v policiji so mi odredili strogi nadzor dveh policistov in sicer Geza Rituperja in Antić Stojadina. Moral sem delati v Lendavi in stanovati v bloku kjer sta stanovala navedena policista, tako da sta me poleg delavcev Udbe (OZNA, UDV) nadzorovala še ta dva policista med delom in v prostem času. Prepovedali so mi stike s svojim tastom Škrget Francem, katerega so prav tako lažno obsodili, da je nosil pošto družini moje tete Nemeč Ane. Moj tast je bil obsojen in je prestajal zaporno kazen, prav tako zaradi lažnih podatkov iz begunskega centra v Avstriji preko imenovanega Spur Alojza, s katerim se navedena pred vojno nista najbolj razumela. Teti Ani Nemeč, njenemu možu in trem otrokom je uspelo pobegniti v Avstrijo in pozneje v ZDA. Teti so prisilno odvzeli državljanstvo in tega nikoli ni dobila nazaj. Vpisana je v rojstno matično knjigo na Razkrižju brez državljanstva.

Leta 1987, je bilo navidezno čutiti popušcanje pritiska politične policije (vendar je ta občutek bil varljiv) in sem navezal stike s svojimi sorodniki, prijatelji in znanci na hrvaškem, katere sem občasno obiskoval. Ponovno so se pojavile želje med prebivalstvom za priključitev tega kraja Sloveniji. Porodila se je ideja, da bi prišlo do ustanovitve društva domoljubov Štrigovskega kraja. V to društvo bi se lahko vključil vsak kateri je rojen v tem kraju ne glede na to kje sedaj stanuje. Iz tega društva bi kadrovali osebe na vodilna mesta. Na tak način bi prebivalci dobili prave svoje ljudi na vodilna delovna mesta. Zamisel je bila zelo aktualna saj se je za to zavzemalo večje število prebivalstva z obeh strani meje. Politična policija (OZNA, UDV) je bila zelo aktivna in je namen bil hitro odkrit. Politična policija je spomladi leta 1989 pričela z aktivnostmi in je opravila veliko število hišnih preiskav in aretacij prebivalstva. V eni izmed preiskav je v stanovanju podtaknila moj predmet službenega izvora. Obtožili so me, da sem imel namen organizirati oboroženo vstajo slovenskega prebivalstva v Štrigovi in okolici. Zaradi te obtožbe sem bil aretiran in sem prestajal preiskovalni zapor v Varaždinu. Zoper mene je ukrepe izvajala Slovenska policija, moji nadrejeni,

kateri so na ta način sodelovali in pomagali svojim bratom Hrvatom pri zatiranju Slovenskega naroda v Štrigovi in okolici. Nad mano so izvajali hudo psihicno nasilje z omejitvijo gibanja, nenehnim zasliševanjem, opravljanjem preiskav na domu moje matere in pri mojem tastu Škrget Francu, izsiljevanje moje žene. Slovenska policija me je odpeljala v Čakovec, kjer so me predali hrvaškimi policistom in o tem niso obvestili mojih sorodnikov. Vse je izgledalo tako kot leta 1947 ko je mnoge vzela noč. Na podlagi povzetih represivnih ukrepov so bili vsi moji sorodniki hudo prestrašeni. Predvsem moja žena, mama in tast, katera sta pred leti prestajala podobno hude represivne ukrepe in samo zaradi tega ker so hoteli pomagati in so hoteli biti Slovenci. Na podlagi lažnih dejstev so me aretirali, izsiljevali, zoper mene podtikali lažne stvari, izključili so me iz delovnega razmerja na podlagi grobega izsiljevanja na podlagi katerega so me pahnili v hudo psihično depresijo, tako so me uspeli psihično pripeljati do stanja, ko sem ugotovil, da je moje življenje ogroženo in sem podpisal odpoved delovnega razmerja. (oči so se jim stemnile, dobile so okruten, jeklen izraz; to je pomenilo ukaz, beži pred smrtjo!) S tem ni bilo konec nasilja nad mojo osebnostjo. Zoper mene so uvedli dva kazenska postopka, enega v Čakovcu in drugega v Murski Soboti za eno isto stvar, grozili so mojemu odvetniku, katerega so pridobili na svojo strano Na podlagi tega so dosegli, da sem bil spoznan za krivega. Pritožil sem se na drugostopenjsko sodišče v Maribor, katero je ugotovilo, da ne gre za kaznivo dejanje, vendar posledic postopkov ni odpravilo. Iz tega vzroka, sem se 15.2.1991, pritožil na Ministrstvo za pravosodje, katero je zavrnilo mojo pritožbo kot neutemeljeno. Pri tem ministrstvo ni povzelo rednih in izrednih pravnih sredstev na podlagi katerih bi ugotovilo dejansko resnico. V danem primeru je ministrstvo storilo protipravno dejanje opustitve potrebnega dejanja, da bi določilo pravno resnico na podlagi resnice in demokracije (gre za opustitev nujno potrebnega dejanja).

Pri tem sem ugotovil, da v Sloveniji ni demokracije in da so še vedno na oblasti stare mračne sile revolucije. Na Ministrstvo za pravosodje sem se ponovno pritožil leta 1999, vendar je rezultat bil enak (popolna oblast starih mračnih sil revolucije - komunistične kontinuitete). V tem času sem obiskoval veliko število odvetnikov, kateri so me vsi po vrsti zavračali z obrazložitvijo, da ne born nič dosegel, ker se v taki državi ne da nič doseči v smeri dokazovanja resnice. Leta 1999 je Ministrstvo za pravosodje moj dopis odstopilo Družbenemu pravobranilstvu, katero je moj zahtevek po rehabilitacij zavrnilo. Na podlagi tega sem se pritožil na Ustavno sodišče, katero je prav tako moj zahtevek zavrnilo.

Novembra leta 2000, sem sprejel sklep Komisije za popravo krivic, s katerim je ta priznala mojemu ze pokojnemu tastu Škrget Francu, status političnega zapornika.

Dne 22.10.2002, sem sam sprejel sklep, s katerim mi je Komisija za popravo krivic pri Vladi Republike Slovenije, priznala status političnega zapornika. V zvezi stem sklepom sem, preko odvetnika dne 13.12.2002, vložil tožbo na Upravno sodišče glede odškodnine in rehabilitacije. Navedeno tožbo sem naknadno dvakrat dopolnil in sicer z »preverko« katero sem sprejel iz državnega arhiva, na podlagi katere je razvidna represija politične policije in pogojevanje mojega napredovanja v policiji (politični NE nad mojo osebnostjo) v zvezi z mojim tantom in njegovim političnim položajem in preteklostjo. Drugič sem dopolnil navedeno tožbo z ugotovitvami, da je policija kršila določila Ustave Republike Slovenije, ko je moja vlogo za ponovno zaposlitev v policiji leta 1996 in 1999, zavrnila, ponovno pa je sprejela več bivših policistov. Prav tako sem svojo sodbo dopolnil z zakonom Mednarodne organizacije dela in njenimi določili glede zaposlovanja in diskriminacije (546. člen ZKP). Iskanje resnice in pravice v državi Republiki Sloveniji je do sedaj bilo neuspešno (konec leta 2005) iz preprostega vzroka, da vso oblast nadzoruje kontinuiteta komunističnega totalitarnega režima in da moja osebnost predstavlja njihovega sovražnika, katerega preprosto zaradi svoje preteklosti potrebujejo še danes. Gre za nadaljevanje vrednotenja laži in zavračanja resnice. Glede na opisana dejstva, sem sam ponosen, da sem rojen v taki družini, v kateri so se moji starši vedeli in se upali upreti zatiranju slovenstva na Hrvaškem. Ponosen sem, da sem sin upornih staršev, kateri so bili pripravljani s svojimi življenji braniti svojo identiteto in svojo pripadnost zatiranemu narodu. V letu hudih preizkušenj 1947 se je poglobila zveza med mojo družino in družino Škrget na Moti. Zaradi dobrih vezi med družinama,

sem se leta 1974 poročil v Škrgetovo družino. Zaradi dajanja pomoči Slovincem v štrigovskem okraju, je slovenska politična policija zoper družino Škrget na Moti, izvedla močne represivne ukrepe. Škrget Marijo in njeno mamo Antonijo so odpeljali v zapore v Štrigovo, kjer so prestale vsa opisana grozodejstva. Pozneje so aretirali še mojega tasta Franca Škrgeta in so vsi prestajali dolgoletne zapome kazni. To so dejstva, da so povsod okrog mene, vsi sorodniki bili obsojeni ker so se borili za resnico, pravico, za vero, za ljubezen in moralno etične človeške vrednote. Te osebe se danes (leto 2004) uradne sodne oblasti v Republiki Sloveniji imenujejo banditi, njih zatirajo, zoper njih potomce izvajajo teror, zanikajo njihov obstoj, njihovo pravico do dostojnega groba in do mrliškega lista. Njihovi krvniki uživajo velike privilegirane pokojnine, njih potomci pa so na oblasti in obvladujejo vse veje oblasti. Taka je dosedanja in sedanja oblast na Slovenskem (leto 2004).

Izdajstva in slika te države v kateri živimo in za katero delamo in dajemo svoja življenja. To Slovenskim prebivalcem Štrigove in njene okolice je veliko krivico prizadela uradna slovenska oblast. Svoje ljudi in ta kraj je prepustila na milost in nemilost Hrvatom, nato pa je sodelovala s Hrvati pri zatiranju slovenstva. To neizpodbitno dejstvo nacionalnega pomena je zelo boleče in sem na podlagi tega razžaljen v osnovnem človeškem dostojanstvu. Slovenija z represijo in terorjem skrbi za Slovence po svetu. Svoje ozemlje in prebivalstvo podarja drugim lastnikom - oblastnikom, nato pa sodeluje pri zatiranju narodne in nacionalne identitete.

Na podlagi dokazov, obstaja dejstvo, da so komunistične oblasti s svojo politično policijo v kraju Štrigova v letu 1947 nad prebivalstvo izvedle kaznivo dejanje genocida. Množično so pobili večje število prebivalcev slovenske narodnosti, ker niso hoteli biti Hrvati. Prišlo je do množičnih pobojev in represije v smeri etničnega čiščenja pridobljenih ozemelj - kraja Štrigova z okolico, katerega so Hrvatom podarili slovenski oblastniki Vida Tomšič in Edvard Kardelj. Izgnali so slovenske učitelje, opravili množične aretacije protestnikov in izvedli množični teror. Genocid - etnično čiščenje, so izvajali vsa povojna leta in sedanja politična policija, budno spremlja dogodke v tem kraju. Množičnim aretacijam v letu 1947 se je nekaterim posrečilo izogniti, tako da so se skrili in pobegnili v Avstrijo, kjer so se organizirali v skupine, oborožili in prišli nazaj kot Križarji, bojevniki za svobodo, resnico, pravičnost in predvsem za slovenstvo. Tako organizirano skupino je politična oblast zlorabila za svojo represijo in etnično čiščenje. Pod lažno predpostavko, da se borijo zoper reakcijo in banditizem, so izvajali genocid - etnično čiščenje in kazniva dejanja zoper človeštvo. Akterji in izvajalci so bili omenjeni politični veljaki. Zaradi predaje slovenskega ozemlja so povzročili množične proteste in nezadovoljstvo prebivalstva, nato so uporabili skrajno silo in sredstva v smeri zatiranja slovenstva (disciplina, sejanje smrti, strahu).

Zaradi dejstva, da moj dedek Kutnjak Martin, ni hotel biti Hrvat, moja celotna družina, ni hotela sprejeti hrvaške narodnosti, smo bili preganjani in spoznani za notranjega sovražnika, za bando (komunistično izrazoslovje). Zaradi tega smo bili preganjani in žrtve genocida etničnega čiščenja. Strica Kovačič Franca so ubili, njegov grob je med množico pobitih v Štrigovi - Repova šuma, oba starša so po grozovitem mučenju obsodili na dolgoletne zapome kazni, obsodili in mučili so člane družine moje tete Nemeč Ane, mučili in obsodili so člane družine Škrget na Moti, kateri so hoteli pomagati zatiranemu slovenskemu prebivalstvu v Štrigovi. Komunisti so svoj teror izvajali po celotnih družinah in družinskih članih. Ko so osumili eno osebo, da je delovala zoper komunistično ideologijo (zoper voljo komunističnih oblastnikov), so lažno obsodili vso družino, nehote smo postali plevel, katerega je bilo potrebno uničiti z vsemi sredstvi in metodami. Politična policija je prišla do podatkov, da se v naši stanovanjski hiši nahaja pisalni stroj, katerega so zapustile pri umiku nemške enote. Za ta pisalni stroj so lažno določili, da ga je prinesla skupina Križarjev. Ker to ni bilo res, so hudo pretepali očeta, kateri laži ni mogel priznati za resnico. Pisalni stroj so odnesli, vendar to ni bil zadosten razlog za obsodbo, tako so temu lažno pridali še sum, da je družina oboroževala Križarje. Dejanska resnica je bila v tem, da so Križarji po potrebi in posameznih zahtevah, oboroževali prebivalstvo.

Na podlagi družinske povezave, po lastni družini in po družini mojega tasta Škrget Franca, sem postal komunistični plevel. Plevel - bandit, drugorazredni državljani, odpadnik družbe, zoper

katerega je bilo dovoljeno in potrebno uvesti in uporabiti vse metode in sredstva v smeri uničenja. Tako sem postal izpostavljen komunističnemu terorju - genocidu vse od svojega rojstva naprej (nad mojo osebnostjo izvajajo omenjeni teror že 52 let). Krivice do sedaj niso bile odpravljene, nisem še bil rehabilitiran, ker še danes ni politične volje in se krivice prenašajo na mojo družino na moje potomce. Na podlagi arhivov je razvidno, da so nad mojo osebnostjo in osebnostjo vseh mojih sorodnikov, posebej tasta, pripisali besedo NE. Ta beseda velja še danes, ceprav se že več desetletji nahaja v državnem arhivu. Beseda NE je arhivirana in veljavno pripeta na mojo osebnost in mojo družino. Vsi sorodniki in sam osebno, smo morali priznati laž za resnico na podlagi grobega izsiljevanja in nasilja s katerim so nam stregli po življenju .. Priznanje laži nam je vsilila oblast, kateri je bila glavna vrednota laž in katera je temeljila na laži in prevari. Glede na prizadete krivice in na stopnjo nasilja obstaja resnica v dejstvu, da je bila za komunističnega (umetno ustvarjenega) nasprotnika, smrt odrešitev iz razloga ker je življenje pod stalnim nasiljem pomenilo (in še pomeni) umiranje na obroke in daleč hujšo kazen od smrti. Naša življenja so bila za komuniste potrebna, ker so potrebovali svoje sovražnike, da so se lahko nad nami izživljali. Potrebovali so nas za svoja podla dejanja, v nasprotnem bi nas vse pobili.

Leto 2005 se bliža koncu, storjene krivice niso odpravljene, nasprotno, delajo se nove, sodni postopki se na vsak način skušajo preprečiti ali zavlačevati v nedogled. Vladajoča elita želi vloge zavlačevati tako dolgo, da bodo predlagatelji pomrli in se bo tako država izognila izplačilom. Zakone so tako izoblikovali, da svojci žrtev nimajo nobene pravice do odškodnine oziroma so te katastrofalno - sramotno nizke. Državno tožilstvo in državno pravobranilstvo, poskušata na vse mogoče načine preprečiti vsakršni postopek v zvezi z odškodninami za storjene krivice. Pri tem so dovoljene vse metode in sredstva, tako kršitev Ustave, kot kršitev 30.člena Splošne deklaracije o človekovih pravicah in drugih mednarodnih pravnih aktov. Državno tožilstvo na podlagi zvijač hoče izničiti dejstvo, da je v Štrigovi bilo storjeno kaznivo dejanje genocida. Pri tem Matjaževo vojsko imenuje banditizem, politično policijo pa hočejo prikazati, kot sejalice cvetic in ljubezni. Danes obstaja dejstvo, da svoje ščitijo z vsemi mogočimi lažmi in zvijačami, nasprotnika pa napadajo in blatijo z vsemi sredstvi in to imenujejo »demokracija«.

Za bodoče rodove bi želel poudariti interese komunistične partije in sicer citiram; *»človek mora spoznati, da obstaja višja vrednota, kot je človeško življenje, višja kot je njegova čast, višja kot njegova vest - to so interesi partije«*. To dejstvo predstavlja bolezenske blodnje, katere so v praksi uporabljali, iz tega vzroka predstavlja komunizem zlo človeštva in je v zgodovini zahteval, med vsemi gibanji, največ nedolžnih človeških življenj.

Vsa navedena dejstva sem skozi vse svoje življenje poslušal od svojih staršev, sorodnikov in znancev in te doživljal na svoji lastni koži - osebnosti. Nekateri danes skušajo izrabiti zgodovino za svoje politične manipulacije. Nobene možnosti ni, ker ni politične volje, da bi za genocid in izdajstvo slovenskega ozemlja in dela prebivalstva, kdajkoli kdo odgovarjal. Dejstvo je v tem, da bodo skušali z vsemi možnimi manipulacijami preprečiti vse pravne demokratične postopke, ker so za dejanja odgovorni pomembni komunistični veljaki. Resnica je, da se v kraju Štrigova in Razkrižje med vojno ni izvajala revolucija in množični poboji, temveč po vojni. Na podlagi tega dejstva so v tem kraju živeli Slovenci, kot del slovenskega ozemlja, kateri niso bili simpatizerji komunizma in njim noben med vojno ni vlil strahu v kosti. Iz tega dejstva je bilo potrebno revolucionarna dejanja v tem kraju opraviti v povojnem času, pod krinko banditizma in reakcije. Slovenski politični veljaki so svoj narod v Štrigovi najprej izdali in nato obsodili na smrt.

Alojz Kovačič

2008-04-01

« [Civilna iniciativa za nadzor nad javnimi podjetji](#) | [Home](#) | [Aretacija in sodni pregon druge generacije žrtev komunističnega nasilja v Štrigovi](#) »

[Povojna usoda Štrigove in Razkrižja](#)

Avtor SSN | Avg. / Veliki srpan 10, 2007

Zakaj ne smemo in ne moremo pozabiti terorističnih dejanj brozomafije v letih 1946-1947.

Več o Štrigovi si lahko preberete še na http://www.hervardi.com/hrvaska_okupacija_primer_strigova.php

Teme: [Povojni poboji v Štrigovi in Razkrižju](#) |

Povojna usoda Štrigove in Razkrižja (1)

☞ Ivo Žajdela

Po drugi svetovni vojni so slovenski komunisti brez kakršnih koli dokazov ali pojasnil prepustili dobršen del slovenskega ozemlja sosednji Hrvaški. Posledice čutimo danes, ko se riše meja med dvema novima državama. Posebej problematična je v Piranskem zalivu ter na skrajnem vzhodu, okoli Razkrižja. Razkriška župnija še danes čuti posledice neodločnosti slovenske Cerkve in spada pod zagrebško cerkveno oblast. To neodločnost je povzročil komunistični režim, ki je Cerkev postavil na obrobje in zato ni mogla prislunhiti zahtevam ljudi. Kaj se je na območju Razkrižja in Štrigove dogajalo po prvi in drugi svetovni vojni?

Od leta 1868 je Medjimurje (Medmurje) s hrvaško-ogrsko pogodbo pripadlo Ogrski. Po prvi svetovni vojni, ko je nastala Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev, je postalo sestavni del te nove države. Štrigova je bila do leta 1922 sestavni del čakovskega okraja, ko je bila narejena prva ozemeljska delitev, pa je Medjimurje (ter s tem Štrigova z okolico) prišlo v sestavo mariborskega okrožja.

3. oktobra 1929, ko se je Kraljevina Jugoslavija razdelila na devet banovin, je Štrigova spet prišla pod hrvaško upravo. Temu so se tamkajšnji prebivalci uprli, zato so štrigovsko občino 14. septembra 1931 s posebnim odlokom o spremembah meja okrajev in občin ločili od čakovskega okraja in jo priključili ljutomerskemu. Z odlokom Dravske ba-

novine 1. septembra 1937 je bila občina Štrigova ticer razdeljena na dva dela (od nje so ločili občino Razkrižje), vendar sta obe občini ostali sestavni del Dravske banovine (Slovenije torej). V Razkrižju je pouk v slovenščini potekal od leta 1933, slovenske duhovnike pa sta Razkrižje in Robadje dobila leta 1928.

Od nastanka Jugoslavije leta 1918 do 1941 je ozemlje Štrigove in Razkrižja bilo šest let pod Hrvaško in sedemnajst let pod Slovenijo. ☞

Po osvoboditvi 7. maja 1945 je Štrigova še bila v Sloveniji. 6. septembra 1945 pa je Slovenski narodnoosvobodilni svet in njegovo predsedstvo, vodil ga je Josip Vidmar, sprejel zakon o upravnih razdelitvah federalne Slovenije. V tem zakonu pa je Štrigova skrivnostno izginila iz okvira Slovenije. Oktobra 1945 je bila ustanovljena posebna komisija, ki je Razkrižje z okolico določila Sloveniji, Štrigovo pa Hrvaški. 2. aprila 1946 je predsedstvo sprejelo novi zakon o upravnih razdelitvah Ljudske republike Slovenije, v katerem je sporno ozemlje okoli Štrigove spet izpadlo. Takoj po izdaji tega zakona je Hrvaška začela prevzemati ozemlje občine Štrigova.

Po sprejemu zakona je okrajni odbor Štrigova ugotovil, da so »dne 2. aprila 1946 okrajni ljudski odbori Štrigova, Razkrižje, Jalšovec, Grabrovnik, Železna Gora, Sveti Urban, Stanetinec in Robadje izključeni iz Federativne ljudske republike Slovenije, čeprav v teh krajih živijo Slovenci in je bila priključitev Hrvaški izpeljana protustavno in brez dovoljenja ljudstva.« Ker je nezadovoljstvo ljudi čedalje bolj naraščalo, je bila junija 1946 ustanovljena še druga komisija, ki sta jo sestavljala slovenska in

hrvaška notranja ministra Ivan Maček in Stevo Krajačić. Komisija sploh ni šla na teren, ampak se je na hitro sešla 3. junija v Ljutomeru na okrajnem partijskem komiteju pri Ivanu Fajdigi, kjer je Maček vse sporno ozemlje prepustil Hrvaški. Takoj ko so ljudje izvedeli za najnovejši sporazum mimo njihove volje, so se še burneje odzvali, pri čemer so Hrvači začeli izvajati prve aretacije.

V nadaljevanju bosta pomembno vlogo odigrala **Ivan Horvatič**, član okrajnega odbora OF v Ljutomeru, ter **Šimun Kutnjak**, predsednik krajevnega ljudskega odbora na Razkrižju oziroma član okrajnega izvršnega odbora oblasti v Ljutomeru. 6. junija sta na Razkrižju organizirala izredno sejo volilcev, na katero sta povabila tudi vodilne ljudi iz Čakovca. Ohranjen je zapisnik, v katerem so zapisane besede zborovalcev: »Kako lahko nas Slovence brez vprašanja priključijo k Hrvaški? Mi smo Slovenci, branili bomo svojo narodno pripadnost, kot Slovenci želimo ostati v Sloveniji. Ni res, da smo priključeni Hrvaški, saj se po ustavi FLRJ (12. člen) meje LR ne morejo spremeniti brez odobritve narodne skupščine FLRJ. Prisiljeni smo pritožiti se na najvišje instance. Čeprav zaupamo v naše oblasti, jih prosimo, da pridejo k nam. Tukaj bodo dobili pravo predstavo in slišali glas ljudstva.« V nadaljevanju so postavili vprašanja, zakaj komisija, ki je v Ljutomeru sprejela odločitev o njihovi usodi, ni prišla na teren. »Zakaj se nas komisija izogiba? Zakaj se nam godi krivica? Priključitev našega kraja Hrvaški pomeni našo navadno smrt.« Delegat iz Čakovca jim je na koncu obljubil vso podporo in

da bo njihove zahteve prenesel pristojnim.

Naslednjega dne, 7. junija, je bil iz KLO Robadje poslan telegram, v katerem je pisalo: »Vse množične organizacije in KLO Robadje, okraj Ljutomer, na zahtevo svojih članov in vsega naroda odločno protestiramo proti priključitvi našega kraja LRH. Naše slovensko prebivalstvo je od Ljutomera oddaljeno štiri kilometre in gravitira k Sloveniji. Od Čakovca smo oddaljeni trideset kilometrov. Ker bo Slovincem storjena krivica, prosimo, da se ne dovoli nepravilna priključitev.«

Ivan Horvatič in Šimun Kutnjak sta zvezni kontrolni komisiji poslala »tožbo« in že 12. junija sta bila v Beogradu zaslišana. Komisiji sta dejala, da je bilo 3. junija 1946 osem mestnih ljudskih odborov (Razkrižje, Štrigova, Jalšovec, Robadje, Stanetinec, Sveti Urban, Železna Gora in Grabrovnik) dodeljenih Hrvaški in priključeno okraju Čakovec. Poudarila sta, da tako potegnjena meja povzroča nestrinjanje prebivalcev omenjenih krajev, še posebej v Razkrižju in Robadju, kjer je 95 odstotkov prebivalstva slovenske narodnosti, ki so za priključitev k Sloveniji. V LO Jalšovec, Sveti Urban in Stanetinec se vsi Slovenci in večina Hrvatov zavzema za priključitev Sloveniji. V Krajih Železna Gora, Grabrovnik in Štrigova je prebivalstvo mešano, vendar tudi tam večina hoče k Sloveniji.

7. junija je bil sklican zbor volilcev v Robadju, kjer je sekretar fronte iz Čakovca zagrozil, da bodo člani delegacije, ki bo šla zahtevati razveljavitev odločitev, aretirani.

Nadaljevanje v ponedeljek

Povojna usoda Štrigove in Razkrižja (2)

» Ivo Zajdela

7. junija sta na Razkrižje prišla hrvaška učitelja, da bi prevzela šolo, vendar so se kmetje takoj zbrali okrog šole in protestirali, tako da sta se učitelja morala umakniti. Zatočišče sta dobila v Ljutomeru, kjer jima je partijski komite zaupal svojo šolo. Sekretar okrajnega komiteja Ivan Fajdiga pa je celo takoj izdal nalog, naj se šest slovenskih učiteljev v štirih dneh umakne iz šole. Ko je kmet Viktor Zmazek naslednji dan svojemu zancu v Ljutomeru pripovedoval, kaj se je zgodilo na Razkrižju, je to prišlo na uho Fajdigi; ta je Zmazku zagrozil, da ga bo zaprl, če bo to še naprej govoril okoli. Fajdiga je bil doma iz Ribnice in je bil v Ljutomeru šele šest mesecev, zato ni poznal razmer v teh krajih, poleg tega pa je bil poslušen partijski izvrševalec.

Po izgonu dveh hrvaških učiteljev so se v vsej občini pojavili slavoloki, na katerih je pisalo: »Zahtevamo spoštovanje volje ljudstva«, »Štrigova je slovenska«, »Štrigove ne damo«, »Mi smo Slovenci in Slovenci bomo ostali« itn. Na proslavo ob dnevu OF je z Razkrižja in Robadja prišla v Ljutomer velika množica s slovenskimi zastavami in transparenti, na katerih je pisalo: »Trst Jugoslaviji, Razkrižje Sloveniji«. Kampanja proti odločitvam mimo volje prebivalstva se je stopnjevala ob vsakem prihodu kakšne komisije. Tedaj se v vsej občini začne mrzlica, kolesarji dirjajo in zbirajo ljudi ter delajo propagando. Hrvaška milica je brisala gesla ter podirala slavoloke. Prijela je neko žensko in ko je okoli štiri-deset drugih prišlo pred milicijsko postajo protestirat, so za krajši čas tudi njih zaprli v klet. To je povzročilo še večji odpor. Načelnik okrajne milice iz Varaždina je štrigovsko milico spodbujal, naj bo nasilna. Takoj po vrnitvi Kutnjaka in Horvatiča iz Beograda je milica Kutnjaka aretirala in ga odvedla v Čakovec. Oblast je na to območje poslala Vido Tomšič, ki je imela nalogo, da uredi tamkajšnje razmere.

Župnik Leonard Logožar je v štrigovski cerkvi sv. Marije Magdalene celo prepovedal peti slovenske pesmi. Cerkev so nekoč zgradili grofje Celjski. 5.100 Slovencev in nekaj Hrvatov je temu nasilju odločno nasprotovalo in so začeli demonstrirati. Na Razkrižju je demonstriralo več kot 800 ljudi. Razkrižjanci so si takrat izbrnili, da so ostali v Sloveniji, občino Štrigova pa so kljub de-

monstracijam okupirali Hrvatje. Nad demonstranti v Štrigovi je hrvaška Udba nastopila z brezobzirnim nasiljem: pretepanje, aretacije, mučenje in pobijanje. Še danes se ne ve natančno, koliko ljudi so pobili. Številka se giblje med 30 in 50. Utapljali so jih v čebrih, tolkli s koli in še napol žive metali v strelske järke. Žrtve so bile slabo zakopane, tako da so do njih prihajale lisice.

Doslej so ugotovili 26 imen pobitih, pa še pri teh so podatki zelo nepopolni, saj temeljijo na izjavah nekaterih prič.

Iz Štrigove so bili ubiti mesar Štefan Barbarič in njegova žena, Avgust Repa, Marija Kerčmar (dekle iz trgovka), Durek (po domače »Kovačev«) ter neki nezakonski fant;

iz Gibine Pepi Ružman (16 let) ter Ivan Prša;

iz Šafarskega Miško Vozič; iz Banja Štefan Prajnar, oče in sin Karba, Alojz Benko ter »Vodaričin« sin (ime po hiši);

iz Jalšovca Martin Kodba, Franc

vence zasledovala ter vračala na »hrvaško« stran. Štefan Vrzela se spominja, kako je še leta 1950, ko je prišel v službo v Ljutomer kot organ kontrolne komisije, Udba pregledovala »problematične« vasi. Ena glavnih prič je Ivan Žrnkovič, ki je takrat kot mladinski funkcionar omenil plebiscit. Takoj so ga zaprli, kjer so ga hudo preteпали v Starem gradu v Čakovcu, starše pa obsodili na večletno ječo.

Danes je še vedno neraziskan povojni upor proti komunistom ter njihovem početju na Štajerskem. Konec leta 1945 in v letu 1946 mnogi niso mogli več prenašati nasilja nad kmeti, zato so edino rešitev videli v tem, da so se oborožili in šli v gozd. Večina teh mož in fantov se je povezala v Vojsko kralja Matjaža, ki so jim rekli križarji. Na območju Razkrižja in Štrigove je bil odpor proti komunističnemu nasilju povezan z odporom proti razmejitvi tamkajšnjega ozemlja brez ugotovljene volje prebivalstva ter

Foto: Ivo Zajdela

Stanko Sajnovič iz Šafarskega se je v svojih mladih letih konec leta 1945 priključil h križarjem. Bojeval se je proti hrvaškemu nasilju na območju Štrigove. Leta 1949 je moral Slovenijo zapustiti. Pot ga je vodila v Avstralijo, potem pa v Kanado, kjer je danes uspešen podjetnik z veliko puranjo farmo.

Kovačič, Štefan Srša ter njegova žena Genovefa;

iz Businščaka student Štefan Dujh;

iz Trnovščaka Zdravec (po domače »Kosminec«);

iz Razkriške grabe Zenkovič;

Iz Kobilja je bilo neko dedke Julija, lesni trgovec Ernest Šarman je bil iz Maribora, Štefan in Aleks Vinko sta bila iz Prekmurja, od tam pa je bil tudi neki Golenko.

Ve se za grobišče v Štrigovi, v gozdičku za Repovo hišo.

Številne družine so zaprli in obsodili na večletne zaporne kazni, ki so jih prestajali v Slavonški Požegi ter drugod, njihovo lastnino pa so zaplenili. Nasilju je pomagala slovenska Udba, ki je pobijala Slo-

proti hrvaškemu nasilju. Hrvatje so upor z velikim nasiljem zadušili, kakršna koli resnica pa je bila zakrita vse do danes. Ker gre za revne (nekoč viničarske) kraje, se resnica še težje prebija na dan.

Z nastankom dveh novih držav, Slovenije in Hrvaške, je meja še težje zarezala v te kraje. Ponekod je speljana kar čez dvorišča domačij, mnoge domačije (na primer v Banju) pa imajo dostop le s slovenske strani.

To območje seveda še zdaleč nima takšne strateške vrednosti, kot jo ima Piranski zaliv, zato se o njem skoraj ne piše. Piše se le o primeru razkriške župnije, ki še vedno spada pod zagrebško nadškofijo.

SLAVA POBITIM BORCEM ZA SLOVENSKO ZEMLJO, ŽRTVAM BROZOMAFIJE !

Delno identificirane žrtve poboja 1947/ustna izročila preživelih, mučenje in genocid slov.preb.vršili hrv.aktivisti, UDB-a in KNOJ/:

1. Pepi Ružman / mladinec /	Gibina -mučen do smrti
2. Ivan Prša	Gibina
3. Štefan Vinko } vrata/	Razkrižje
4. Aleks Vinko } vrata/	Razkrižje
5. _____ Golenko	Prekmurje
6. Štefan Prajnar	Banfje /Razkriški vrh/
7. Alojz Benko	Banfje /Šafrščak/
8. _____ Karba } /oče in sin/	Banfje /Razkriški vrh/
9. _____ Karba } /oče in sin/	Banfje /Razkriški vrh/
10. _____ /Vodaričin sin"/	Banfje /Vušivščak/
11. Avgust Repa	Štrigova
12. Marija Kerčmar /trgovka/	Štrigova } obe pobiti z motiko
13. Julija Kerčmar	Štrigova } obe pobiti z motiko
14. Štefan Barbarič } /zakonca/	Štrigova
15. _____ Barbarič } /zakonca/	Štrigova
16. Durek _____ /"Kovačev", ime po hiši/	Štrigova
17. _____ /nezakonski fant/	Štrigova
18. Štefan Srša } /zakonca/	Jalšovec
19. Genovefa Srša } /zakonca/	Jalšovec
20. Martin Kodba	Jalšovec
21. Franc Kovačič	Jalšovec
22. Štefan Dujh /študent/	Businščak /Železna gora/
23. _____ Zadravec /"Kosminek"/	Trnovščak /Grabrovnik/
24. Miško Vozlič	Šafarsko
25. Ernest Šarman	Maribor
26. Ivan Petovar	Banfje
27. _____ Lutar	Razkrižje
28. Martin Kunčič	Razkrižje
29. Martin Rojko	Pršova graba
30. Pintarič Franc	
31. Ohman Danijel	

S križem označen teritorij je del SLOVENIJE /DRAVSKA BANOVINI 1931/, ki si ga je HRVAŠKA prisvojila proti volji prebivalstva s krvavim terorjem /1946-47 okupirala/, zato zahtevamo vrnitev ozemlja.

ZIČIČIN USTASA

ZGODOVINSKIH SLOVENSKIH REK : MIRNE, KOLPE, SOTLE, DRAVE /OD PRESEKE DO ZAVRČA/ IN MURE SLOVENC I NE DAMO !

SLOVENCIM KE, ZBUDITE SE, DA V HILAPCE DEGENERIRANI STRAHOPETCI NA OBLASTI NE ZAPRAVIJO NACIONALNE DEDIŠČINE IN NE PONIŽAJO SLOVENSKEGA NARODA !

KARTA ZAJEMA BIVŠE DELE SLOVENSKEGA TERITORIJA, KI JIH JE HRVAŠKA ANEKTIRALA IN OKUPIRALA :

- ① - slovensko občino Štrigova in Razkrižje je Hrvaške 1946-47 /Broz z udbo in KNOJ-jem/krvavo okupirala, torej brez referendum in potrditve parlamenta, pri čemer so na grozljiv način mučili in pobili 31 identificiranih Slovencev/dokazan genocid nad Slovenci brez primere v povojni Evropi;/po uporu slovenskega življa so morali Hrvaški občino Razkrižje vrniti Sloveniji;
- ②③④ - Žumberk/Sichelburg/grofje SPANHEIM dodelili cisterijskim opatiji Kostanjevica na Krki 1234. leta ;Ozalj in Čabar/Tschuber/, last Kranjske, je Ogrska/hrvaški fevdalci Frankopani in Zrinjski/anektirala , bili vrnjeni Dravski banovini, J. Broz zopet iztrgal Sloveniji 1945. leta;
- ⑤ - kaže svoboden-prost izhod Slovenije na Jadran v Dravski banovini;
- ⑥ - kaže del CONE B/STO/, ki jo je klatež Broz protustavno in v nesprotju z LONDONSKIM MEMORANDUMOM iztrgal Sloveniji po 1955. letu z izgovorom "pa to je sve Jugoslavije".Upravno je CONA B pripadala občini Koper z uradnim slovenskim in italijanskim jezikom.Kot je znano, v Kaštelu še 1880, v Savudriji 1910 in v Novigradu 1921 ni živel noben Hrvat. V času Avstro-Ogrske je živel v Istri 59.365 Slovencev, ki so imeli 38 osn.šol in 77 slovenskih učiteljev.Stanje danes kaže na totalno ponrtavanje oz.izvršen kulturni genocid nad Slovenci, čeprav so ponekod bili večinski: v Robedaju je 1947. leta živel 95% avtohtonih Slovencev, v Istri-Sv.Ivan od šterne-1880 87% Slovencev in noben Hrvat, v Lovranu 1910 68,2% Slovencev in 14,3% Hrvatov;na Reki pa je 1870 živel 13.000 Italijanov, 10.000 Slovencev, 2.000 Nemcev, 1.000 Maždarov in le 3.500 Hrvatov.

O meji Hrvaške na desni strani reke Mirne niso sanjali niti hrvaški pesniki.Pesnik Mate Baloha:"Od Rečine sve do Raše od Raše do Mirne čekaju nas dobre duše čeznu oči virne..."

Iz navedenega je razvidno, da ima Slovenija vse legitimne in neovrgljive argumente za mednarodno arbitražo, da ji Hrvaška mora vrniti navedene dele slovenskega ozemlja :
 - občino ŠTRIGOVA z 8 vasmi in 21 zaselki vrniti v stanje 1946-47; ŽUMBERK, OZALJ in ČABAR v stanje 1945. leta oz. v stanje v Dravski banovini; CONO B /STO/ pa vrniti v stanje 5.10.1954, razmejitev se izvrši po strugi reke Mirne, pri Ormožu po sredini struge reke Drave Preseka-Zavrč in po sredini jezera ter po strugi Mure od Gibine do konca meje z RH.

Maribor, junij 1994

GIBANJE ZA CELOVITO SLOVENIJO

ZGODOVINSKIH SLOVENSkih REK : MIRNE, KOLPE, SOTLE, DRAVE /OD PRESEKE DO ZAVRČA/ IN MURE SLOVENCIM NE DAMO !

Vir: Zbornik o obci upravnih "OČIČINA" - I. sušb. nev. Kralj, Sile; Brumec, par. Slov. 1909. 1922. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025.

- 1 F. Škerl, Daj Slovencev za ljudsko oblast.
- 2 F. Radetič, Istra pod zvezdico 1916-43